

Bruxelles, den 11.7.2024
COM(2024) 293 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**om status med hensyn til forberedelserne til den fuldstændige gennemførelse af
interoperabilitetsforordningerne, jf. artikel 78, stk. 5, i forordning (EU) 2019/817 og
artikel 74, stk. 4, i forordning (EU) 2019/818**

1. Indledning

Forordningerne¹ om fastsættelse af rammerne for interoperabilitet trådte i kraft den 11. juni 2019. Heri blev de retlige bestemmelser om udvikling, datahåndtering og overvågning af den europæiske søgeportal (ESP), den fælles biometriske matchtjeneste (sBMS), det fælles identitetsregister (CIR), multiidentitetsdetektoren (MID) og det centrale register for rapportering og statistik (CRRS) fastlagt. Interoperabilitet medfører stordriftsfordele og effektivitetsfordele for EU's IT-arkitektur inden for migration, grænser og sikkerhed og indfører gennem sammenkoblingen af databaser nye funktioner, uden at det er nødvendigt at indsamle flere data. Disse funktioner omfatter styrket afsløring af identitetssvig, nye midler til at udpege tredjelandsstatsborgere uden passende identifikationsdokumenter og en hurtig og effektiv metode til at krydstjekke systemerne til forebyggelse, afsløring eller efterforskning af terrorhandlinger eller andre former for grov kriminalitet. Interoperabilitet mellem EU-informationssystemer sikrer endvidere indførelsen af mekanismer til datakvalitetskontrol for at forebygge, afsløre og håndtere datakvalitetsproblemer, hvilket letter EU's udøvelse af sin positive forpligtelse i henhold til databeskyttelseslovgivningen til at sikre, at de data, der indlæses i systemerne, er nøjagtige og ajourførte.

Med forordningerne får Kommissionen beføjelse til i samarbejde med Den Europæiske Unions Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA) at overvåge og evaluere status for gennemførelsen. Kommissionen forelægger i overensstemmelse med disse krav årlige rapporter for Europa-Parlamentet og Rådet om status med hensyn til forberedelserne til den fuldstændige gennemførelse af forordningerne. Denne fjerde rapport dækker perioden mellem oktober 2022 og november 2023.

Gennemførelsen af forordningerne afhænger af, at de underliggende systemer, der indgår i interoperabilitetsrammen, gennemføres korrekt. Selv om eu-LISA's kontrahents forsinkede levering af ind- og udrejsesystemet (EES) på centralt plan fortsat er en risikofaktor for den korrekte gennemførelse af forordningerne, bærer eu-LISA's afhjælpende foranstaltninger frugt. Agenturets indsats gjorde det muligt at fortsætte arbejdet med den eksisterende kontrahent og løste projektets gennemførelsesproblemer. En vellykket frigivelse af "minimal viable product"² (anvendeligt produkt) inden for rammerne af EES er et afgørende skridt i retning af en ibrugtagning af EES.

¹ Forordning (EU) 2019/817 om fastsættelse af en ramme for interoperabilitet mellem EU-informationssystemer vedrørende grænser og visum og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 og (EU) 2018/1861 og Rådets beslutning 2004/512/EF og Rådets afgørelse 2008/633/RIA og forordning (EU) 2019/818 om fastsættelse af en ramme for interoperabilitet mellem EU-informationssystemer vedrørende politisamarbejde og retligt samarbejde, asyl og migration og om ændring af forordning (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 og (EU) 2019/816. I hele rapporten henvises der til disse forordninger som "forordningerne".

² I maj 2023 udviklede eu-LISA en ny afviklingsstrategi ved at højne interaktionsniveauet med projektkonsortiets administrerende direktører for at sikre deres engagement og ressourcetildeling og gennemføre en gradvis "opbygningstilgang" med en mere sikker tidsplan og fleksible arbejdsmetoder. Den nye tilgang med "minimal viable products", der er godkendt af eu-LISA's bestyrelse, har til formål at stabilisere gennemførelsen af EES ved at fokusere på aspekter, der vil skabe merværdi for slutbrugerne og fremskynde det forberedende arbejde. Den første frigivelse af "minimal viable product" i slutningen af juli 2023 udgør første skridt i afviklingsstrategien. Efterfølgende skridt er koncentreret om at genoptage medlemsstaternes afprøvningsaktiviteter og opgradere "minimal viable product" med henblik på at forbedre produktets kvalitet.

Rådet for Retlige og Indre Anliggender godkendte i oktober 2023 endvidere køreplanen for den nye rundebaserede tilgang, hvorved idriftsættelsen af EU-informationssystemer og interoperabilitetskomponenter kan foregå i en række af fire på hinanden følgende runder (første runde i anden halvdel af 2024, anden runde i første halvdel af 2025, tredje runde medio 2025 og fjerde runde i slutningen af 2026). Tilgangen med flere runder skaber en hårdt tiltrængt klarhed for alle interessenter om vejen frem i de kommende år.

I mellemtiden skrider arbejdet med gennemførelsen af forordningerne fortsat frem på tværs af medlemsstaterne, de associerede Schengenlande og EU-agenturerne. Som led i interoperabilitetsprojektet skal alle interessenter arbejde på en koordineret måde for at undgå forsinkelser i én medlemsstat, der påvirker alle. Det er grunden til, at Kommissionen nøje overvåger og støtter hver enkelt medlemsstats parathed med hensyn til ibrugtagningen af interoperabilitetskomponenterne.

2. Status med hensyn til interoperabilitetsrammesystemerne

Inden for interoperabilitetsrammen kommer de nye store EU-informationssystemer (ind- og udrejsesystemet³, det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS)⁴, det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre for statsborgere i tredjelande (ECRIS-TCN)⁵) og de allerede eksisterende, men reviderede EU-informationssystemer – Schengeninformationssystemet (SIS)⁶ og visuminformationssystemet (VIS)⁷ samt Eurodac – til at interagere med hinanden gennem de nyligt oprettede interoperabilitetskomponenter og værktøjet

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/2226 om oprettelse af et ind- og udrejsesystem til registrering af ind- og udrejseoplysninger og oplysninger om nægtelse af indrejse vedrørende tredjelandsstatsborgere, der passerer medlemsstaternes ydre grænser, om fastlæggelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejsesystemet til retshåndhævelsesformål og om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen og forordning (EF) nr. 767/2008 og (EU) nr. 1077/2011 (EUT L 327 af 9.12.2017, s. 20).

⁴ Forordning (EU) 2018/1240 om oprettelse af et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 og (EU) 2017/2226 (EUT L 236 af 19.9.2018, s. 1).

⁵ Forordning (EU) 2019/816 om oprettelse af et centralt system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der ligger inde med oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandsstatsborgere og statsløse personer (ECRIS-TCN) for at supplere det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre, og om ændring af forordning (EU) 2018/1726 (EUT L 135 af 22.5.2019, s. 1).

⁶ Forordning (EF) 2018/1860 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (EUT L 312 af 7.12.2018, s. 1), forordning (EU) 2018/1861 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen og om ændring og ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006 (EUT L 312 af 7.12.2018, s. 14), forordning (EU) 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, om ændring og ophævelse af Rådets afgørelse 2007/533/RIA og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1986/2006 og Kommissionens afgørelse 210/261/EU (EUT L 312 af 7.12.2018, s. 56).

⁷ Forordning (EU) 2021/1134 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2008, (EF) nr. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 og (EU) 2019/1896 og om ophævelse af Rådets beslutning 2004/512/EF og Rådets afgørelse 2008/633/RIA, med henblik på reform af visuminformationssystemet (EUT L 248 af 13.7.2021, s. 11).

til statistisk rapportering. Der er nu gjort stabile fremskridt med hensyn til den tidsplan, der er beskrevet ovenfor, hvad angår den gradvise idriftsættelse af de nye og reviderede EU-informationssystemer.

Med ibrugtagningen af det fornyede SIS – som det første element i interoperabilitetsrammen – den 7. marts 2023 blev en vigtig milepæl nået. Sikkerheden og grænseforvaltningen i Schengenområdet styrkes gennem de nye typer indberetninger, flere datakategorier og forbedrede samarbejdsfunktioner. Dette sikres ved hjælp af tilvejebringelsen af yderligere værktøjer til at bekæmpe kriminalitet og terrorisme, finde savnede personer og beskytte sårbare personer. Herved bliver det endvidere muligt at forebygge og afskrække fra irregulær migration og beskytte borgernes rettigheder. Den 25. juli 2023 tog Cypren SIS i brug som det 31. medlemsland, der bruger systemet.

Som forberedelse til idriftsættelsen af EES er der blevet vedtaget 15 gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter.⁸ Selv om projektet er blevet betydeligt forsinket, går gennemførelsen af systemet nu ind i de afsluttende faser, både på centralt og nationalt plan. Den afviklingsstrategi, som eu-LISA har udviklet for at imødegå projektforsinkelserne, bærer frugt. En vellykket frigivelse af "minimum viable product" inden for rammerne af EES er et vigtigt første skridt, der muliggør en teknisk og forretningsmæssig systemafprøvning. For at afbøde virkningen af det ibrugtagne EES på grænseovergangsstederne drøftede Kommissionen sikkerhedsforanstaltninger med eu-LISA og medlemsstaterne, mens Frontex er i færd med at udvikle en mobilapplikation, der gør det muligt at forhåndsregistrere data om tredjelandstatsborgere. Den praktiske håndbog om EES ("EES Practical Handbook") er allerede blevet delt med medlemsstaterne for at støtte uddannelsen af de nationale myndigheder. Derudover vil lanceringen af EES-webstedet med oplysninger til rejsende og forberedelsen af en EES-informationskampagne sideløbende med idriftsættelsen gøre det lettere at forstå de nye procedurer ved de ydre grænser. EES og sBMS er nu en del af første runde af gennemførelsen af interoperabilitetsrammen og forventes at blive taget i brug i anden halvdel af 2024.

Med hensyn til ETIAS er gennemførelsesaktiviteterne i gang. Fem ud af de 31 gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter, der skal vedtages, mangler at blive vedtaget, mens tre retsakter i øjeblikket ved at blive færdiggjort forud for deres vedtagelse. To af de resterende delegerede retsakter (om varigheden af overgangsperioden og fristerne) kan først vedtages, når ETIAS er blevet idriftsat. Der er ved at blive forberedt en global kommunikationskampagne, herunder et særligt ETIAS-websted, der skal sikre, at rejsende til Europa rettidigt vil blive tilstrækkeligt informeret om de nye rejsekrav. ETIAS er sammen med ESP og CIR en del af anden runde, som forventes at blive taget i brug i første halvdel af 2025.

Udviklingen af ECRIS-TCN skrider frem. Gennemførelsesretsakten om fastsættelse af foranstaltninger til den tekniske udvikling og gennemførelse af det centrale system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der ligger inde med oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandstatsborgere og statsløse personer, er blevet vedtaget. eu-LISA er i øjeblikket ved at

⁸ En gennemførelsesretsakt, der fastsætter regler for en funktion til central forvaltning af lister over myndigheder for både ind- og udrejsesystemet og visuminformationssystemet, er under udarbejdelse i Kommissionen.

gennemføre systemet. ECRIS-TCN vil sammen med ESP, CIR og sBMS for ECRIS-TCN blive idriftsat som en del af tredje runde, der er fastsat til medio 2025.

Arbejdet med revisionen af VIS har været i gang siden vedtagelsen af ændringen af forordning (EU) 2021/1134. P.t. er fokus på udarbejdelsen af den sekundære lovgivning, der er nødvendig for at kunne udvikle det reviderede VIS. Seks ud af 12 retsakter er blevet vedtaget. Det reviderede VIS vil sammen med MID – den sidste interoperabilitetskomponent – blive idriftsat som en del af fjerde runde (andet halvår af 2026). Med leveringen af MID begynder MID-overgangsperioden⁹.

Forordningerne vil også finde anvendelse på det reviderede Eurodac¹⁰.

3. Status for Kommissionens gennemførelse af interoperabilitet

I forordningerne tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter for at supplere og gennemføre visse detaljerede tekniske aspekter af forordningerne. Nogle af disse retsakter er nødvendige for fuldt ud at gøre det muligt for eu-LISA at påbegynde udformningen og udviklingen af komponenterne inden for rammerne af den overordnede systemarkitektur, især da dette kræver fastlæggelse af tekniske specifikationer og forberedelse af udbudsprocedurer med henblik på samarbejde med kontrahenter. Der er behov for andre retsakter for at fastlægge tekniske krav, der gør det lettere for de relevante myndigheder at fungere i praksis, f.eks. gennem anvendelse af standardformularer og samarbejdsprocedurer med henblik på at håndtere sikkerhedshændelser.

Retsakterne vedtages i tæt samarbejde med medlemsstaterne og relevante agenturer samt Europa-Parlamentet og Rådet og drøftes i de udvalg og ekspertgrupper, der er nedsat til dette formål. Alle retsakter, der er nødvendige for udviklingen af interoperabilitet, er blevet vedtaget (tre delegerede retsakter og ti gennemførelsesretsakter). Som følge af vedtagelsen af den reviderede VIS-forordning¹¹, forordningen om konsekvensændringer af VIS¹² og forordningerne om

⁹ Artikel 69 i forordning (EU) 2019/817 og artikel 65 i forordning (EU) 2019/818.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1358 af 14. maj 2024 om oprettelse af "Eurodac" til sammenligning af biometriske oplysninger med henblik på effektiv anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og Rådets direktiv 2001/55/EF og på identificering af tredjelandsstatsborgere og statsløse med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013.

¹¹ Forordning (EU) 2021/1134 med henblik på reform af visuminformationssystemet (EUT L 248 af 13.7.2021, s. 11).

¹² Forordning (EU) 2021/1133 for så vidt angår fastsættelse af betingelserne for adgang til andre EU-informationssystemer med henblik på visuminformationssystemet (EUT L 248 af 13.7.2021, s. 1).

konsekvensændringer af ETIAS¹³ den 7. juli 2021 var det nødvendigt at revidere tre retsakter¹⁴. De nye tekster anses nu for at være stabile og tæt på deres endelige vedtagelse. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges i henhold til forordningerne Kommissionen for en periode på fem år. På grund af forsinkelserne som følge af EES-projektet og dets indvirkning på ibrugtagningen af interoperabilitetskomponenterne har Kommissionen anmodet om en forlængelse af de delegerede beføjelser. Det er den eneste måde, hvorpå det kan sikres, at overgangsperioden for den europæiske søgeportal¹⁵ og overgangsperioden for multiidentitetsdetektoren¹⁶ kan forlænges, hvis det er nødvendigt.

I henhold til artikel 77 i forordning (EU) 2019/817 og artikel 73 i forordning (EU) 2019/818 har Kommissionen også beføjelser til at stille en praktisk håndbog til rådighed vedrørende gennemførelsen og forvaltningen af interoperabilitetskomponenterne. Håndbogen er afgørende for at støtte brugerne af EU-informationssystemer (f.eks. grænse-, visum-, indvandrings- og retshåndhævelsesmyndigheder) med brugervenlig vejledning klar til brug vedrørende anvendelsen af de funktioner, der stilles til rådighed gennem interoperabilitet. Håndbogen er udarbejdet af Kommissionen i tæt samarbejde med medlemsstaterne, eu-LISA, Europol, Frontex og Agenturet for Grundlæggende Rettigheder. I rapporteringsperioden blev der afholdt syv ekspertgruppemøder og tre fælles ekspertgruppemøder for at fremme en fælles forståelse og udvikle standardprocedurer og anbefalinger, der skal indføres i håndbogen. Den første udgave af den praktiske håndbog om interoperabilitet forventes at være klar medio 2024.

Kommissionen er også i færd med at udvikle en digital version af håndbøgerne, der er let at navigere i, for at imødegå det stadig mere komplekse arbejdsmiljø, som brugerne af EU-informationssystemer står over for. På grund af tilføjes af funktioner såsom links, der kræver manuel verifikation, vil brugerne skulle udføre operationer, der undertiden involverer flere af informationssystemerne og interoperabilitetskomponenterne på én gang. Det onlineformidlingsværktøj¹⁷, der i øjeblikket er ved at blive udviklet, vil sammenkoble alle håndbogsafsnit, så brugerne kan navigere rundt i dem ud fra et systemperspektiv (f.eks. EES eller

¹³ Forordning (EU) 2021/1150 om ændring af forordning (EU) 2018/1862 og (EU) 2019/818, for så vidt angår fastlæggelse af betingelserne for at tilgå andre EU-informationssystemer med henblik på det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (EUT L 249 af 14.7.2021, s. 1), forordning (EU) 2021/1151 om ændring af forordning (EU) 2019/816 og (EU) 2019/818, for så vidt angår fastsættelse af betingelserne for adgang til andre EU-informationssystemer med henblik på det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (EUT L 249 af 14.7.2021, s. 7) og forordning (EU) 2021/1152 om ændring af forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 og (EU) 2019/817, for så vidt angår fastlæggelse af betingelserne for adgang til andre EU-informationssystemer med henblik på det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (EUT L 249 af 14.7.2021, s. 15).

¹⁴ C(2021)4982 om supplerende detaljerede regler til forordning (EU) 2019/817 vedrørende driften af det centrale register for rapportering og statistik, C(2021)5052 om tekniske regler for brugerprofiler i den europæiske søgeportal og C(2021)6176 om tekniske regler for oprettelse af links mellem data fra forskellige EU-informationssystemer.

¹⁵ Artikel 67, stk. 2, i forordning (EU) 2019/817 og artikel 63, stk. 2, i forordning (EU) 2019/818.

¹⁶ Artikel 69, stk. 8, i forordning (EU) 2019/817 og artikel 65, stk. 8, i forordning (EU) 2019/818.

¹⁷ Formidlingsværktøjet er et websted, hvor adgang er begrænset til brugerne af de systemer, som håndbøgerne finder anvendelse på, og som hostes af Kommissionens IT-tjeneste (DIGIT).

ETIAS) eller ud fra et slutbrugerperspektiv (f.eks. grænsevagt eller polititjente). Afhængigt af brugernes rolle vil oplysninger og procedurer blive filtreret for kun at vise de oplysninger, der er relevante for den pågældende bruger. SIS, EES, ETIAS og interoperabilitetshåndbøgerne vil blive gjort tilgængelige på formidlingsværktøjet senest i andet kvartal af 2024.

4. Status for medlemsstaternes og EU-agenturernes gennemførelse af interoperabilitet

Forordningerne fastlægger forvaltningsrammen bestående af bestyrelsen for interoperabilitetsprogrammet¹⁸ og den rådgivende gruppe for interoperabilitet¹⁹ for at sikre en passende udformning og udvikling af interoperabilitetskomponenterne og -værktøjerne. Begge organer hører ind under eu-LISA og har begge Kommissionen som medlem. Den tekniske gennemførelse af forordningerne drøftes i disse organer, og fremskridtene overvåges ved hjælp af et spørgeskema om de tekniske forberedelser i medlemsstaterne og de relevante EU-agenturer, der sendes ud hver eller hver anden måned.

For at vurdere status for gennemførelsen ud over de tekniske forberedelser afholder Kommissionen med regelmæssige mellemrum forummet om gennemførelsen af den nye arkitektur for EU-informationssystemer for grænser, migration og sikkerhed. Forud for forummet udsendes der et spørgeskema til alle medlemsstater og relevante EU-agenturer for at vurdere gennemførelsesniveauerne. I rapporteringsperioden afholdt Kommissionen to fora (i december 2022 og i november 2023) og iværksatte to spørgeskemaer (i november 2022 og i april 2023).

En lille gruppe af medlemsstater kan identificeres som frontløbere, mens de øvrige medlemsstater udviser mere beskedne fremskridt. Dette giver endnu ikke anledning til bekymring, men vil blive overvåget nøje for at sikre alle medlemsstaters rettidige parathed. Spørgeskemaet fra april 2023 fokuserede for første gang også på de skridt, der er taget på nationalt plan for at forberede den manuelle verifikation af links mellem data i de forskellige EU-informationssystemer. Dette udgør den største ændring af de nuværende forretningsoperationer for de involverede myndigheder. Omkring en tredjedel af medlemsstaterne og de associerede Schengenlande er begyndt at udvikle national software til dette formål. Flere medlemsstater foretrækker et centralt værktøj udviklet af eu-LISA til dette formål, og i rapporteringsperioden blev der indgivet en anmodning om udvikling heraf. Desuden planlægger flere medlemsstater en vis grad af centralisering med henblik på at udføre den manuelle verifikation mere effektivt. Dette skridt hilses velkommen af Kommissionen.

Kommissionen overvåger fortsat medlemsstaternes fremskridt med gennemførelsen for på et tidligt tidspunkt at udpege områder, der kan give anledning til bekymring, og sikre, at de er klar til idriftsættelsen af EU-informationssystemerne og deres interoperabilitet. I rapporteringsperioden afholdt Kommissionen med støtte fra eu-LISA 56 møder med medlemsstater, associerede Schengenlande, EU-agenturer og transportvirksomheder.

¹⁸ Artikel 54, stk. 4, i forordning (EU) 2019/817 og forordning (EU) 2019/818.

¹⁹ Artikel 75 i forordning (EU) 2019/817 og artikel 71 i forordning (EU) 2019/818.

5. Uddannelsesbehov

I rapporteringsperioden støttede Kommissionen interoperabilitetsrelaterede kurser tilrettelagt af Cepol²⁰. Der blev afholdt seks kurser i rapporteringsperioden. Tre webinarer om anvendelse af interoperabilitet til at lette de retshåndhævende myndigheders adgang til data og tre helugeskurser – to om interoperabilitetsforordningerne generelt og et specifikt kursus om MID og relaterede operationer.

Forsinkelserne og omlægningen af idriftsættelsen af de reviderede og nye EU-informationssystemer vil også påvirke planen for interoperabilitetskurserne. Dette er særlig relevant for den forberedende uddannelse med henblik på idriftsættelsen af MID. MID er den sidste interoperabilitetskomponent, der tages i brug, men den har den største indvirkning på forretningsoperationerne i medlemsstaterne og Frontex. For at forberede slutbrugerne ordentligt afholder Cepol kurser med fokus på MID-processen og forvaltningen af links.

Kommissionen er i færd med at udarbejde uddannelsesmateriale om interoperabilitet til støtte for disse uddannelsesaktiviteter. Der er ved at blive udviklet et detaljeret uddannelsesprogram, der dækker alle aspekter vedrørende interoperabilitet, samt kortere, mere skræddersyede kurser for de forskellige brugergrupper.

6. EU-midler

Udgifterne i rapporteringsperioden ligger under de beløb, der er anslået i finansieringsoversigten, og der er endnu ikke konstateret nogen risiko for overforbrug. Ifølge eu-LISA's seneste statusrapport om interoperabilitet²¹ er der blevet udbetalt 32,5 mio. EUR til kontrahenter, og der er indtil videre blevet brugt 60,6 mio. EUR til at indgå kontrakter om udviklings- og gennemførelsesaktiviteter.

Medlemsstaterne opfordres til at udnytte de midler, der er til rådighed under deres programmer inden for rammerne af Fonden for Intern Sikkerhed for perioden 2014-2020, fuldt ud indtil udløb af fristen for udgifters støtteberettigelse den 30. juni 2024. Medlemsstaterne opfordres endvidere til at anvende de ressourcer til videreudvikling og gennemførelse af interoperabilitet mellem EU-informationssystemer, der er tilgængelige under deres programmer, og som finansieres af foranstaltningerne under instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (IGFV) med henblik på udvikling og yderligere gennemførelse af interoperabilitet mellem EU-informationssystemer.

²⁰ Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse.

²¹ Ottende statusrapport om udviklingen inden for interoperabilitet, jf. artikel 78, stk. 2, i forordning (EU) 2019/817 og artikel 74, stk. 2, i forordning (EU) 2019/818 (2023-215).

7. Konklusion

Gennemførelsen af interoperabilitet er en væsentlig del af den forbedrede IT-arkitektur for nye og opgraderede EU-informationssystemer, der ikke blot letter hurtigere, mere effektiv og systematisk adgang til data for grænse-, visum-, indvandrings- og retshåndhævende myndigheder, men også giver de millioner af tredjelandsstatsborgere, der hvert år besøger Den Europæiske Union, mulighed for en mere gnidningsløs og sikrere grænsepassage.

Rapporten viser stabile fremskridt i perioden fra oktober 2022 til november 2023. Kommissionen er i den sidste fase af vedtagelsen af tre ændrede og delegerede retsakter²² vedrørende interoperabilitetsrammen. Der er støt gjort fremskridt med udviklingen af den praktiske håndbog for gennemførelse og forvaltning af interoperabilitetskomponenterne, og den første version forventes at ligge klar medio 2024, og onlineformidlingsværktøjet for interoperabilitetshåndbogen og andre håndbøger har også oplevet fremskridt. Status for gennemførelsen af forordningerne blandt medlemsstaterne viser en lille gruppe medlemsstater, der udgør frontløberne på området, og en stor gruppe, der gør mere beskedne fremskridt. Dette giver endnu ikke anledning til bekymring, men det vil skulle overvåges nøje.

Virkningen af forpligtelsen til manuelt at kontrollere de links, der genereres af MID, hvad angår de berørte myndigheders forretningsoperationer anses for at være væsentlig. Den første dybdegående undersøgelse af parathedsniveauerne viste positive resultater, da der gøres en indsats i medlemsstaterne under hensyntagen til disse nye forpligtelser. Det forberedende arbejde er dog langt fra afsluttet. Selv om den nye dato for ibrugtagningen af interoperabilitetskomponenterne, navnlig MID, sikrer yderligere forberedelsestid, bør dette ikke føre til en langsommere fremdrift i projektet.

Kommissionen vil fortsat nøje overvåge fremskridtene og vurdere risiciene for gennemførelsen af forordningerne. Den vil fortsat regelmæssigt samarbejde med alle berørte interessenter med henblik på at koordinere og overvåge tiltag, udpege potentielle problemområder, mindske risiciene i forbindelse med gennemførelsen af interoperabilitet og støtte en rettidig og effektiv gennemførelse af alle projekter i overensstemmelse med den aftalte tidsplan. Kommissionen holder endvidere Rådet og Europa-Parlamentet nøje underrettet om de fremskridt, der er gjort gennem årlig rapportering og gennem arbejdet i Kommissionens udvalg og ekspertgrupper.

²² C(2021)4982, C(2021)5052 og C(2021)6176. Jf. fodnote 14 for de fulde titler.